

Multi Agency Public Protection Arrangements

DE CYMRU

ADRODDIAD BLYNYDDOL 2019 -2020

Rhagarweiniad

David Thorne
Prif Gwnstabl Cynorthwyol
Heddlu De Cymru
Cadeirydd y Bwrdd Rheoli Strategol (SMB)

Eleni cefais y fraint o gael fy mhenodi'n gadeirydd Bwrdd Rheoli Strategol MAPPA ar gyfer rhanbarth De Cymru.

Mae'r SMB yn gyfrifol am graffu ar drefniadau ar draws y rhanbarth drwy weithio gydag 'Awdurdodau Cyfrifol' MAPPA; yr Heddlu, y Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol a'r Carchardai i barhau i ganolbwyntio ar y brif flaenoriaeth sef amddiffyn y cyhoedd rhag niwed, a hynny gyda chefnogaeth sefydliadau sydd â 'Dyletswydd i Gydweithredu' â MAPPA.

Bydd yr adroddiad hwn yn amlinellu rhai o'r heriau yr ydym wedi wynebu fel rhanbarth, yn ogystal â rhoi sylw i'r cynnydd positif sydd wedi'i wneud a'r arferion da sydd gennym wrth reoli troseddwydr drwy broses MAPPA.

Rydym yn parhau i weld effeithiau trychinebus camdriniaeth ddomestig, delio cyffuriau a chamfanteisio llinellau cyffuriau a throseddau cyllell sy'n gysylltiedig â gangiau. Mae'n anochel ac yn gwbl briodol y bydd angen i MAPPA chwarae rhan hanfodol yn y dasg o liniaru'r bygythiadau a ddaw o'r meysydd hyn, gan geisio datblygu cymunedau diogelach a chryf drwy weithio mewn partneriaeth ag eraill.

I ategu'r gwaith a wneir gan MAPPA, bydd Bwrdd Rhaglen Rheoli Troseddwydr De Cymru hefyd yn ceisio gwneud gwelliannau hir dymor sylweddol i'n dull gweithredu, gan herio effeithiolrwydd arferion sefydledig ar yr un pryd â chwilio am ffyrdd newydd ac arloesol i reoli troseddwydr a'u harallgyfeirio oddi wrth fywyd o drosedd.

Mae'n amlwg bod 2020 wedi bod yn flwyddyn anodd i bob asiantaeth, a'i bod wedi cyflwyno sawl her wrth geisio rheoli troseddwydr. Mae'r pandemig wedi amlygu rhai gwahaniaethau i'r math o droseddau a gyflawnir yn ein cymunedau ac ehangder hynny. Mae'r heriau a'r newidiadau hyn wedi achosi i ni gyd orfod addasu ein harferion gwaith i sicrhau ein bod yn parhau i gadw pobl fregus yn ddiogel. Mae'r flwyddyn sydd i ddod yn cyflwyno gobaith y bydd y brechlyn yn dod â rhyw faith o normalrwydd i ni eto, ond yn y cyfamser, fel partneriaethau, bydd angen i ni barhau i weithredu'n bendant, yn effeithiol ac yn hyblyg wrth reoli troseddwydr ac amddiffyn y cyhoedd.

Mae MAPPA a rheoli troseddwydr wedi datblygu i fod yn fodel eithriadol o effeithiol, cyfarwydd ac uchel ei barch ar draws y Deyrnas Unedig. Rwyf wedi bod yn dyst i angerdd ac ymrwymiad y rhai hynny sy'n ymgymryd â'u dyletswyddau yn y maes hwn. Rwyf felly yn parhau i fod yn hyderus y gall y cymunedau sydd yn ein rhanbarth fod yn dawel eu meddwl y bydd pob ymdrech posib yn parhau i gael ei wneud i'w cadw nhw'n ddiogel.

Mae'n bleser gennym gyflwyno Adroddiad Blynyddol MAPPa 2019/20 Bwrdd Rheoli Strategol Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Amddiffyn y Cyhoedd De Cymru.

Mae 2020 wedi bod yn flwyddyn heriol dros ben yn dilyn lledaeniad pandemig byd-eang COVID-19. Mae wedi effeithio ar nifer fawr o sefydliadau ac wedi golygu bod y gwasanaethau a gynigir wedi gorfod newid. Fodd bynnag, yn ystod yr amseroedd digynsail hyn, nid yw effeithiolrwydd MAPPa wedi newid, ac mae hyn oherwydd ymrwymiad pob asiantaeth i sicrhau mai amddiffyn y cyhoedd yw ein prif flaenoriaeth er mwyn cadw ein cymunedau'n ddiogel.

Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu'r gwaith y mae'r Bwrdd Rheoli Strategol wedi'i wneud i wella effeithiolrwydd MAPPa yn ystod y flwyddyn o ran rheoli troseddwr treisgar a rhywiol er mwyn lleihau aildroseddu ac amddiffyn y cyhoedd. Mae

hefyd yn gyfle i ni arddangos lefel ein atebolrwydd i'r cymunedau lleol yr ydym yn eu gwasanaethu.

Mae amddiffyn y cyhoedd yn hanfodol i waith Awdurdodau Cyfrifol MAPPa (yr Heddlu, y Carchardai a'r Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol) ac mae popeth a wnawn yn canolbwyntio ar sicrhau diogelwch parhaus ein cymunedau. Caiff hyn ei gefnogi gan gyfraniad gwerthfawr y sefydliadau sydd â Dyletswydd i Gydweithredu â MAPPa ac asiantaethau eraill. Canran fechan o'r holl droseddau y mae'r pedwar heddlu ar draws Cymru yn delio â nhw yw troseddau rhywiol a threisgar. Fodd bynnag, mae'r troseddau hyn yn cael effaith ddinistriol ar y dioddefwyr a'r cymunedau. Gall aelodau'r cyhoedd fod yn dawel eu meddwl bod gwaith yn cael ei wneud 24 awr y dydd, saith diwrnod yr wythnos i amddiffyn y cymunedau yr ydym yn byw ynddynt.

Nid yw byth yn bosib cael gwared yn gyfan gwbl â'r holl risgiau a berir gan droseddwr difrifol. Fodd bynnag, beth allwch ddisgwyl yw bod pob cam rhesymol wedi'i gymryd i leihau'r risg o niwed difrifol i'r cyhoedd gan droseddwr hysbys a'n bod yn ceisio hyrwyddo adsefydlu. Felly, mae'r adroddiad hwn yn cynnwys nid yn unig gwybodaeth ystadegol am y rhai hynny sydd wedi cael eu rheoli dan MAPPa yn ystod y flwyddyn busnes ddiwethaf, ond mae hefyd yn cynnwys gwybodaeth am sut mae'r trefniadau hyn yn gweithio'n ymarferol yn lleol.

Mae cyflawniadau'r Bwrdd Rheoli Strategol yn adlewyrchiad o'r cyfraniadau sylweddol a wnaed gan yr holl asiantaethau sy'n rhan o MAPPa ar draws De Cymru, a hoffwn ddiolch i'n partneriaid sydd wedi cyfrannu i'r trefniadau hyn dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae ehangder profiad ac arbenigedd aelodau MAPPa yn eithriadol, ac nid oes amheuaeth o ran ymrwymiad asiantaethau i gyflawni'r safonau uchaf. Hyderwn hefyd bod yr adroddiad hwn yn dangos ymrwymiad a phroffesiynoldeb ein staff sy'n gwneud gwaith heriol a chymhleth sydd yn anaml iawn yn dod i sylw'r cyhoedd. Mae eu hymrwymiad yn hanfodol i sicrhau bod ein cymunedau yn aros yn ddiogel.

Wrth gyflwyno'r adroddiad hwn i chi, gobeithiwn ei fod yn darparu mewnwelediad gwerthfawr i'n gwaith a'i fod yn tawelu eich meddwl mai amddiffyn y cyhoedd ac anghenion dioddefwyr yw ein prif flaenoriaethau o hyd.

Nicola Davies
Cyfarwyddwr Rhanbarthol Cymru
Y Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol

Beth yw MAPPA?

Cefndir MAPPA

Cyfres o drefniadau yw MAPPA (Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Amddiffyn y Cyhoedd) i reoli'r risg a gyflwynir gan y troseddwr rhyw a threisgar gwaethaf (troseddwr cymwys am MAPPA) o dan ddarpariaethau adrannau 325 i 327B Deddf Cyfiawnder Troseddol 2003.

Daw'r trefniadau â gwasanaethau'r Heddlu, y Gwasanaeth Prawf a'r Gwasanaeth Carchardai ym mhob un o'r 42 Ardal yng Nghymru a Lloegr at ei gilydd ac fe'i elwir yn Awdurdod Cyfrifol MAPPA.

Mae gan nifer o asiantaethau eraill Ddyletswydd i Gydweithredu (DTC) â'r Awdurdod Cyfrifol. Mae'r rhain yn cynnwys Gwasanaethau Cymdeithasol, Gwasanaethau Iechyd, Timau Troseddwr Ifanc, Y Ganolfan Byd Gwaith a'r Awdurdodau Addysg a Thai Lleol.

Mae'n ofynnol i'r Awdurdod Cyfrifol benodi dau Gynghorydd Lleyg i eistedd ar Fwrdd Rheoli Strategol (SMB) pob ardal MAPPA gydag uwch-gynrychiolwyr o bob un o'r Awdurdodau Cyfrifol unigol a'r asiantaethau DTC.

Mae Cynghorwyr Lleyg yn aelodau o'r cyhoedd a benodir gan y Gweinidog, sydd heb unrhyw gysylltiad â'r maes o reoli troseddwr MAPPA ac maent yn gweithredu fel arsyllwyr annibynnol ond gwybodus; gallant ofyn cwestiynau na fyddai staff proffesiynol yn gweithio yn y maes efallai'n meddwl eu gofyn. Maent hefyd yn cyfrannu eu dealltwriaeth a'u persbectif ar y gymuned leol (lle mae'n rhaid iddynt fod yn byw a bod â chysylltiadau cryf) i'r Bwrdd Rheoli Strategol.

Sut mae MAPPA yn gweithio?

Mae troseddwr cymwys am MAPPA yn cael eu hadnabod ac mae gwybodaeth amdanynt yn cael ei rhannu rhwng asiantaethau fel sail i asesiadau risg a chynlluniau rheoli risg y bobl sy'n eu rheoli neu eu goruchwyllo.

Dyna gyn belled ag y mae MAPPA yn mynd yn y rhan fwyaf o achosion. Ond, mewn rhai achosion, mae angen rheolaeth amlasiantaethol strwythuredig. Yn yr achosion hyn cynhelir cyfarfodydd MAPPA rheolaidd

lle daw ymarferwyr o'r asiantaethau perthnasol ynghyd.

Mae tri chategori o droseddwr cymwys am MAPPA:

- **Categori 1** – troseddwr rhyw cofrestredig;
- **Categori 2** – troseddwr treisgar yn bennaf sydd wedi eu dedfrydu i 12 mis neu fwy yn y carchar neu i orchymyn ysbyty; a
- **Categori 3** – troseddwr nad ydynt yn gymwys o dan gategori 1 na 2 ond sy'n peri risg o niwed difrifol ar y pryd.

Mae tair lefel o reolaeth i sicrhau bod adnoddau'n cael eu targedu lle mae fwyaf eu hangen; fel arfer yn ymwneud â risg uwch o niwed difrifol.

- **Lefel 1** yw ble mae'r asiantaeth arweiniol yn rheoli'r troseddwr ac yn rhannu gwybodaeth ac yn cael cefnogaeth gan asiantaethau eraill yn ôl yr angen, ond heb unrhyw gyfarfodydd MAPPA ffurfiol;
- **Lefel 2** yw lle mae angen cynnal cyfarfodydd MAPPA ffurfiol i reoli'r troseddwr.
- **Lefel 3** yw lle mae'r cynlluniau rheoli risg yn gofyn am bresenoldeb ac ymrwymiad adnoddau ar lefel uwch yng nghyfarfodydd MAPPA.

Cefnogir MAPPA gan ViSOR. System Technoleg Gwybodaeth genedlaethol yw hon i helpu i reoli troseddwr sy'n peri risg ddirifol o achosi niwed i'r cyhoedd. Mae defnyddio ViSOR yn ei gwneud yn haws rhannu gwybodaeth rhwng sefydliadau a throsglwyddo gwybodaeth allweddol yn ddiogel pan fydd troseddwr risg uchel yn symud, gan wella unrhyw fesurau amddiffyn y cyhoedd. Mae ViSOR yn golygu bod staff yr Heddlu, y Gwasanaeth Prawf a'r Gwasanaeth Carchardai yn gallu gweithio ar yr un system TG am y tro cyntaf, gan wella ansawdd a phrydlondeb asesiadau risg ac ymyriadau i atal troseddu.

Cyhoeddir pob adroddiad MAPPA o Gymru a Lloegr ar-lein yn: www.gov.uk

Ystadegau MAPPA

Troseddwy'r cymwys am MAPPA ar 31 Mawrth 2020				
	Categori 1: Troseddwy'r rhyw cofrestredig	Categori 2: Troseddwy'r treisgar	Categori 3: Troseddwy'r peryglus eraill	Cyfanswm
Lefel 1	1557	392	0	1949
Lefel 2	59	51	9	119
Lefel 3	3	4	1	8
Cyfanswm	1619	447	10	2076

Troseddwy'r cymwys am MAPPA yn Lefelau 2 a 3 yn ôl categori (cyfanswm blynyddol)				
	Categori 1: Troseddwy'r rhyw cofrestredig	Categori 2: Troseddwy'r treisgar	Categori 3: Troseddwy'r peryglus eraill	Cyfanswm
Lefel 2	99	103	46	248
Lefel 3	5	14	4	23
Cyfanswm	104	117	50	271

Troseddwy'r rhyw cofrestredig (RSO) a gafodd rybudd neu euogfarn am dorri gofynion hysbysu	29
---	----

Troseddwy'r RSO lle penderfynwyd diddymu eu gofyniad hysbysu gydol oes drwy wneud cais	0
---	---

Gorchmynion cyfyngu ar gyfer troseddwy'r Categori 1	
Gorchmynion Atal Niwed Rhywiol (SHPO), Gorchmynion SHPO gyda chyfyngiad ar fynd dramor a Gorchmynion Hysbysu (NO) a osodwyd gan y llysoedd	
SHPO	133
SHPO gyda chyfyngiad ar fynd dramor	0
NO	1

Nifer y bobl a ddaeth yn destun gofynion hysbysu'n dilyn torri Gorchmyn Risg Rhywiol (SRO)	1
---	---

Troseddwy'r Lefel 2 a 3 wedi eu dychwelyd i'r carchar				
	Categori 1: Troseddwy'r rhyw cofrestredig	Categori 2: Troseddwy'r treisgar	Categori 3: Troseddwy'r peryglus eraill	Cyfanswm
Torri Amodau Trwydded				
Lefel 2	14	26	8	48
Lefel 3	0	1	0	1
Cyfanswm	14	27	8	49
Torri Gorchymyn Atal Troseddau Rhyw (SOPO)				
Lefel 2	0	-	-	0
Lefel 3	0	-	-	0
Cyfanswm	0	-	-	0

Cyfanswm Troseddwy'r Rhyw Cofrestredig am bob 100,000 o bobl	136
---	------------

Cyfrifwyd y ffigur hwn gan ddefnyddio Amcangyfrifon Poblogaeth Canol 2019: Un flwyddyn oed a rhyw ar gyfer Ardaloedd Heddluoedd yng Nghymru a Lloegr; amcangyfrif o'r boblogaeth breswyl, a gyhoeddir gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol, ac eithrio rhai o dan ddeg oed.

Sylwebaeth esboniadol ar y tablau ystadegol

Cefndir MAPPA

Mae cyfansymiau'r troseddwr cymwys am MAPPA, yn ôl categori, yn adlewyrchu'r darlun ar 31 Mawrth 2020 (h.y. ciplun a roddir ganddynt). Mae gweddill y data'n ymwneud â'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2019 a 31 Mawrth 2020.

(a) Troseddwr cymwys am MAPPA – mae nifer o droseddwr a ddiffinnir o dan y gyfraith fel rhai sy'n gymwys am reolaeth MAPPA, oherwydd eu bod wedi cyflawni troseddau rhyw a threisgar penodol neu oherwydd eu bod ar y pryd yn peri risg o niwed difrifol, er bod y rhan fwyaf yn cael eu rheoli o dan drefniadau Lefel 1 heb gyfarfodydd MAPPA ffurfiol. Mae'r ffigurau hyn yn cynnwys dim ond y troseddwr cymwys am MAPPA sy'n byw yn y gymuned. Nid ydynt yn cynnwys rhai sydd yn y carchar neu dan glo o dan y Ddeddf Iechyd Meddwl.

(b) Troseddwr Rhyw Cofrestredig (RSOs) – sef y rhai sydd angen hysbysu'r heddlu ynghylch eu henw, cyfeiriad a manylion personol eraill a rhoi gwybod am unrhyw newidiadau sy'n digwydd wedyn (sef y "gofyniad hysbysu"). Mae'r troseddwr hyn yn cael eu hasesu a'u rheoli gan yr heddlu. Gallant hefyd gael eu rheoli gan y gwasanaeth prawf neu'r gwasanaethau iechyd os ydynt yn destun trwydded neu orchymyn ysbyty. Mae methu â chydymffurfio â'r gofyniad hysbysu'n drosedd a gall arwain at uchafswm cosb o bum mlynedd yn y carchar.

(c) Troseddwr Treisgar – mae'r categori hwn yn cynnwys troseddwr treisgar a ddedfrydwyd i garchar neu i'w cadw dan glo am 12 mis neu fwy, neu i'w cadw o dan orchymyn ysbyty. Mae hefyd yn cynnwys nifer fach o droseddwr rhyw nad oes gofyn iddynt gofrestru. Mae'r troseddwr hyn yn cael eu hasesu a'u rheoli gan y Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol, y Tîm Troseddwr Ifanc neu gan Wasanaethau Iechyd Meddwl.

(d) Troseddwr Peryglus Eraill – troseddwr nad ydynt yn disgyn i'r ddau gategori cymwys am MAPPA arall ond sy'n peri risg o niwed difrifol ar y pryd sydd angen ei reoli drwy gyfarfodydd MAPPA. Mae'r

troseddwr hyn yn cael eu hasesu a'u rheoli gan ba un bynnag asiantaeth sydd â'r prif gyfrifoldeb drostynt.

(e) Torri trwydded – bydd troseddwr sy'n cael eu rhyddhau i'r gymuned ar ôl cyfnod yn y carchar yn cael eu rhoi ar drwydded gydag amodau (o dan oruchwyliaeth y gwasanaeth prawf). Os torrir yr amodau hyn, cymerir camau tor-trwydded a gall y troseddwr gael ei alw'n ôl i'r carchar.

(f) Gorchymyn Atal Niwed Rhywiol (SHPO) (gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ychwanegol ar fynd dramor) - mae Gorchymynion Atal Niwed Rhywiol (SHPO) a Gorchymynion SHPO interim wedi disodli'r hen Orchymynion Atal Troseddau Rhywiol. Eu pwrpas yw amddiffyn y cyhoedd rhag troseddwr a gafwyd yn euog o drosedd rhywiol neu dreisgar, ac sy'n peri risg o niwed rhywiol i'r cyhoedd, drwy osod cyfyngiadau ar eu hymddygiad. Mae'r gorchymyn yn gofyn bod y troseddwr yn rhoi eu manylion i'r heddlu (yn unol â Rhan 2 Deddf 2003) drwy gydol cyfnod y gorchymyn.

Rhaid i'r llys fod yn fodlon bod angen y gorchymyn i amddiffyn y cyhoedd (neu unrhyw aelodau penodol o'r cyhoedd) yn y DU, neu blant neu oedolion bregus (neu unrhyw blant neu oedolion bregus penodol) dramor, rhag niwed rhywiol gan y troseddwr. Yn achos gorchymyn a wneir ar gais annibynnol gan brif swyddog neu'r Asiantaeth Droseddu Genedlaethol (NCA), rhaid i'r prif swyddog / NCA allu dangos bod y troseddwr wedi ymddwyn yn y fath fodd ers ei gael yn euog fel bod angen y gorchymyn.

Y cyfnod lleiaf ar gyfer gorchymyn llawn yw pum mlynedd. Yr isafswm oed yw deg, sef oed cyfrifoldeb troseddol, ond pan fydd y diffynnydd o dan 18 oed, dylid ond ystyried cais am orchymyn mewn amgylchiadau eithriadol.

(g) Gorchymyn Hysbysu – lle mae angen i droseddwr rhyw a gafwyd yn euog dramor gofrestru â'r heddlu er mwyn amddiffyn y cyhoedd yn y DU rhag y risg a gyflwynir ganddynt. Gall yr heddlu wneud cais i'r llys am orchymyn hysbysu ar gyfer troseddwr sydd eisoes yn y DU neu sy'n bwriadu dod i'r DU.

(h) Gorchymyn Risg Rhywiol (gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ychwanegol ar fynd dramor) -

mae'r Gorchymyn Risg Rhywiol (SRO) wedi disodli'r Gorchymyn Risg o Niwed Rhywiol (RoSHO) a gallai gael ei wneud ar gyfer unigolyn sydd heb ei gael yn euog o drosedd rywiol neu dreisgar (nac unrhyw drosedd arall) ond sy'n peri risg o niwed rhywiol.

Gellir gwneud y SRO mewn llys ynadon ar gais yr heddlu neu'r NCA pan fydd unigolyn wedi cyflawni gweithred o natur rywiol ac mae'r llys yn fodlon bod yr unigolyn yn peri risg o niwed i'r cyhoedd yn y DU neu i blant neu oedolion bregus dramor.

Gall SRO wahardd unigolyn rhag gwneud unrhyw beth a ddisgrifir yn y gorchymyn, gan gynnwys mynd dramor. Rhaid i unrhyw waharddiad fod yn angenrheidiol i amddiffyn y cyhoedd yn y DU rhag niwed rhywiol, neu yng nghyswllt mynd dramor, amddiffyn plant neu oedolion bregus rhag niwed rhywiol.

Mae'n ofynnol i unigolyn gyda SRO hysbysu'r heddlu ynghylch eu henw a'u cyfeiriad cartref o fewn tridiau i orchymyn gael ei wneud a hefyd rhoi gwybod am unrhyw newidiadau i'r wybodaeth hon o fewn tridiau.

Gall SRO bara am ddwy flynedd o leiaf ond heb unrhyw uchafswm, ac eithrio unrhyw gyfyngiadau ar fynd dramor sy'n gallu, lle mae'n berthnasol, bara am bum mlynedd ar y mwyaf (ond gall gael ei adnewyddu).

Mae'r safon droseddol o brawf yn parhau i fod yn berthnasol. Gall yr unigolyn sy'n destun y gorchymyn apelio yn ei erbyn a gall yr heddlu neu'r unigolyn dan sylw wneud cais i amrywio, adnewyddu neu ddi-ddymu'r gorchymyn.

Mae torri SRO yn drosedd a'r uchafswm cosb yw pum mlynedd yn y carchar. Pan fydd unigolyn yn torri ei SRO, bydd yn dod yn destun gofynion hysbysu llawn.

Mae unigolion gyda SRO erbyn hyn yn cael eu cofnodi ar VISOR fel Person Peryglus Posib (PDP).

(i) Diddymu gofynion hysbysu gydol oes drwy wneud cais -

mae her gyfreithiol yn 2010 ac ymateb deddfwriaethol o ganlyniad yn golygu bod trefniadau bellach yn eu lle sy'n caniatáu i droseddwyr rhyw cymwys wneud cais am adolygiad o'u gofynion hysbysu. Ni fydd unigolion yn cael eu tynnu oddi ar y gofrestr yn awtomatig. Gall troseddwyr cymwys gyflwyno cais i'r heddlu i adolygu eu gofynion hysbysu penagored. Bydd yr heddlu yn adolygu'r cais ac yn penderfynu a ddylid dileu'r gofynion hysbysu ai peidio. Uwcharolygydd fydd yn gwneud y penderfyniad hwn. Bydd y rhai sy'n parhau i beri risg sylweddol yn aros ar y gofrestr trwy gydol eu hoes, os bydd angen.

Bydd unigolion gyda gofynion hysbysu amhenodol ond yn dod yn gymwys i ofyn am adolygiad ar ôl bod yn destun gofynion hysbysu amhenodol am o leiaf 15 mlynedd yn achos oedolion, ac 8 mlynedd yn achos troseddwyr ifanc. Daeth hyn i rym ar 1 Medi 2012 ar gyfer troseddwyr sy'n oedolion.

Tudalen leol

Diogelu dioddefwyr cam-drin domestig

Ers y cyfnod clo cenedlaethol yn sgil pandemig y coronafeirws, mae Llinell Gymorth Genedlaethol Camdriniaeth Ddomestig wedi gweld cynnydd o 49% yn nifer y galwadau, ac yn y bedair wythnos gyntaf digwyddodd dwbl y nifer arferol o laddiadau domestig.

O ystyried y ffyrdd y mae camdrinwyr domestig yn rheoli eu dioddefwyr drwy eu hynysu, eu dychryn, eu bychanu a rheoli eu bywydau bob dydd, sylweddolwyd yn gyflym y byddai cyfnod clo COVID-19 yn creu'r amgylchedd perffaith i sawl troseddwr yn Ne Cymru.

Mi wnaeth Heddlu De Cymru a'r Gwasanaeth Prawf rannu eu pryderon yn gyflym o ran beth allai fod yn digwydd tu ôl i ddrysau caeedig a bregusrwydd cynyddol dioddefwyr camdriniaeth ddomestig yn ystod cyfyngiadau'r cyfnod clo. Yn enwedig gan y byddai gan ddiodeswyr lai o fynediad at staff, asiantaethau partner, ffrindiau a theulu. Gall diodeswyr camdriniaeth ddomestig fod yn ynysu'n gymdeithasol gyda'r unigolyn sy'n eu cam-drin.

O bersbectif y gwasanaeth prawf roedd cydnabyddiaeth bod Rheolwyr Troseddwr angen cefnogaeth i reoli'r bobl hyn yn y ffordd fwyaf effeithiol i leihau'r risg o niwed.

Yn wreiddiol cafodd y prosiect ei ddatblygu fel menter ar y cyd rhwng yr heddlu a'r gwasanaeth prawf yn Ne Cymru i adolygu ac ail-asesu oddeutu 700 o droseddwr domestig a oedd yn y gymuned ar drwyddedu neu orchmynion cymunedol yn ystod y cyfnod clo cyntaf i sicrhau dull gweithredu ar y cyd cadarn i leihau'r risg o niwed difrifol, bod y diodeswyr yn dioddef eto a bod y troseddwr yn troseddu eto.

O ran y fethodoleg, datblygwyd adnodd archwilio unigryw gan dîm amddiffyn y cyhoedd y gwasanaeth prawf a seicolegydd a oedd ar secondiad i Lywodraeth Cymru, ac mae arbenigedd y seicolegydd wedi bod yn amhrisiadwy. O ganlyniad i hyn adolygwyd asesiadau troseddwr gan ystyried y cyd-destun COVID-19 a chawsant eu gwneud yn fwy cadarn.

Rhannwyd manylion unigolion risg uchel gyda'r heddlu a wnaeth sicrhau bod unrhyw gofnodion presennol ar y troseddwr yn cael eu diweddarau a'u hamlygu. Yna cynhaliwyd gwiriadau pellach ar gofnodion yr heddlu o ran p'un a oedd y troseddwr hwnnw wedi bod yn gysylltiedig ag unrhyw weithgaredd troseddol arall. Gwiriwyd hefyd ddiweddaredd, amllder a natur unrhyw weithgarwch troseddol o'r fath. Arweiniodd hyn at allu gwneud penderfyniad proffesiynol ar lefel uwch ynghylch risg y troseddwr i eraill.

I gefnogi'r asesiad diweddaredd, amllder a natur roedd Heddlu De Cymru wedi datblygu adnodd digidol algorithm i helpu i amlygu'r troseddwr hynny nad oedd efallai yn y gorffennol wedi'u hadnabod fel bod yn y categori risg uchel. Mae'r gwaith arloesol hwn wedi bod yn amhrisiadwy mewn rhai achosion ac er bod yr adnodd hwn dal ar y cam datblygu, ymddengys ei fod yn cyflwyno cyfleoedd ardderchog i gynorthwyo'r heddlu a'r gwasanaeth prawf cenedlaethol i liniaru ac atal risg.

Fe ystyriwyd wedyn ymyriadau addas gan yr heddlu a'r Gwasanaeth Prawf a ellid eu defnyddio naill ai'n uniongyrchol gyda'r troseddwr (er enghraifft drwy ymweliadau stepen drws mwy rheolaidd) neu i ddiogelu unrhyw ddiodeswyr gan gynnwys diodeswyr hanesyddol a allai hefyd fod mewn risg gyda chymorth ein partneriaid. Mae hyn wedi arwain at gynydd mewn riportio a niferoedd atgyfeiriadau diogelu, lefel uwch o

ddiogelwch i ddioddefwyr a monitro troseddwyr a dioddefwyr risg uchel yn fwy. Mae'r nifer o atgyfeiriadau MAPPA a MARAC wedi cynyddu.

Mae effeithiolrwydd y cynllun o ran lleihau aildroseddu a niwed yn y broses o gael ei werthuso. Mae'r broses wedi'i chyflwyno ym mhob un o'r 4 heddlu yng Nghymru ac mae'r Gwasanaeth Prawf yn adolygu ei holl achosion sydd wedi'u marcio fel rhai camdriniaeth ddomestig ac mae'n cydweithredu gyda'r heddlu i ganolbwyntio ar achosion sy'n peri pryder er mwyn darparu lefel uwch o oruchwyliaeth. Mae'r ffurflenni adolygu archwiliad wedi cael eu gwerthuso'n wrthrychol ac mae'r Gwasanaeth Prawf yng Nghymru nawr yn llunio strategaeth a chynllun gweithredu penodol.

Cydnabuwyd y gwaith ar y cyd arloesol hwn fel yr arfer gorau ar lefel genedlaethol, mi wnaeth ennyn sylw'r Swyddfa'r Gartref ac yn ddilynol cafodd ei gyflwyno yn Uwchgynhadledd Niweidiau Cudd y Prif Weinidog yn Stryd Downing.

Claire Irwin, Cydlynnydd MAPPA

Hoffwn ddiolch i'n cydweithwyr yn yr awdurdodau cyfrifol, ein partneriaid dyletswydd i gydweithredu ac eraill sy'n gysylltiedig â MAPPA am eu cefnogaeth i sicrhau bod y broses wedi parhau i fod yn effeithiol ac yn effeithlon yn ystod blwyddyn anodd iawn. Mae eu parodrwydd i addasu i weithredu newidiadau a ddatblygwyd yn gyflym wedi golygu bod MAPPA wedi parhau yn ddi-dor i ddarparu fframwaith parhaus addas i ddiogelu trigolion cymunedau De Cymru.

Mae'n bleser gennyf gyhoeddi y bydd gan ardal De Cymru ddau ymgynghorydd lleyg newydd flwyddyn nesaf ac rwy'n siŵr y byddant yn gwneud cyfraniad sylweddol i waith MAPPA'r ardal.

Cyhoeddir pob adroddiad MAPPA o Gymru a Lloegr ar-lein yn:

www.gov.uk

**National
Probation
Service**

**SOUTH WALES POLICE
HEDDLU DE CYMRU**

